

CONSTRUCTIVISMUL ȘI ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE PROIECTE APLICATE LA ORELE DE LIMBA ENGLEZĂ ÎN ȘCOALA GIMNAZIALĂ

Loredana MATEI¹
loredana.matei@yahoo.com

ABSTRACT: Nowadays education follows new directions concerning the theories of learning and the instructional approaches. The curriculum itself encounters new ways of organizations and the teachers use such constructivist instructional approaches as Project-based learning. Constructivism represents a new paradigm in education where the student comes first at the center of the educational approach. According to the constructivist views, the education has a pedagogical side based on the cognitive theory of learning and the inborn inclinations of the students, but also a sociological one based on the fact that each individual is a product of a specific society and he must be prepared according to his abilities, but also according to the social requirements. Within this article I exemplified the use of such constructivist approaches as Project-based learning within an English learning class, taking into account both the content acquisition but also the integration of communicative skills.

KEYWORDS: Constructivism, instructional approach, student-centered classroom, XXI-st century education, Project-based learning.

Noi teorii ale învățării- constructivismul

Zilele unei abordări rigide a învățării și predării unor informații strict factuale în școli aparțin trecutului sau așa ar trebui. Deoarece nevoile elevilor s-au schimbat, au evoluat în funcție de progresul societății din care fac parte, la fel trebuie să se schimbe și conținutul, tehnicile și metodele de instruire. Epoca industrială specifică secolului XX a făcut loc unei noi ere tehnologice și secolul XXI a evoluat către o societate a cunoașterii. În consecință, școlile din toată lumea trebuie să pregătească elevii potrivit noilor cerințe ale unei societăți a cunoașterii, complexă, dinamică și intens

---

¹ Profesor, Școala Gimnazială Asău, județul Bacău.

mediatizată, iar acest lucru poate fi îndeplinit de noi, cadrele didactice în școală prin a înlesni la elevii noștri dezvoltarea abilităților pentru viață.

Pentru a răspunde acestor noi nevoi și cerințe, un răspuns a fost căutat și găsit prin adoptarea unor noi direcții în educație. A apărut astfel teoria *constructivismului*, chiar înainte de dezvoltarea tehnicii moderne. Constructivismul este o nouă paradigmă în educație dezvoltată la începutul secolului XX mai întâi în domeniul științelor exacte și matematicii. Ea își are originea în teoria dezvoltării cognitive a lui Jean Piaget și în teoria socio-culturală a cercetătorului rus Lev Vygotski, dar și în *teoria învățării prin acțiune* a pedagogului american John Dewey. Ele au influențat dezvoltarea și aplicarea unor comunități ale învățării bazate pe tehnologie și au facilitat comunicarea la nivel global. Odată ce constructivismul a deschis calea către noi abordări ale educației interdisciplinare bazată pe colaborare prin introducerea unei paradigme pedagogice cu conținut integrat, aceasta a antrenat și dezvoltarea comunicării în limbile străine de circulație, devenind o piatră de temelie pentru învățarea lor, ceea ce a dus la o colaborare mai strânsă în multe domenii de cercetare între oameni din diferite culturi. Noul accent pus pe standarde la nivel global i-a determinat pe profesori să-și regândească programele educaționale și să lărgească orizontul pedagogic al învățării limbilor străine.

Constructivismul ar putea fi privit ca o teorie cognitivă a învățării deoarece această teorie este foarte mult bazată pe procesele mentale care au loc în creierul uman. Potrivit ideilor constructiviste, noile cunoștințe se formează pe baza celor existente anterior, pe experiențele de învățare deja trăite de fiecare individ, pe ceea ce deja se știe. Mentea umană are tendința să ancoreze cunoașterea în realitate, deși poate uneori, noua informație schimbă ceea ce deja știam sau poate considerăm irelevant. În consecință, oamenii sunt văzuți ca și creatori activi ai propriei lor cunoașteri. Pentru a se putea realiza acest lucru, e nevoie să punem întrebări, să facem cercetări și apoi să evaluăm ceea ce am aflat, să trecem prin filtrul propriu. Această nouă teorie a învățării s-a dezvoltat cel mai mult în ultimii ani și a dus la noile direcții pe care politicile educaționale le urmează în zilele noastre.

Dacă luăm în considerare teoria învățării prin acțiune a lui John Dewey, vedem că ea se bazează pe dezvoltarea abilităților de viață ale elevilor și pe modul natural de a culege și înmagazina informații și prin urmare de a înțelege lumea din jur. Elevul nu mai este un simplu receptor de informații și profesorul un simplu transmițător. Profesorul susține învățarea activă

menită a pregăti elevii pentru învățarea pe tot parcursul vieții. „Educația nu înseamnă pregătirea pentru viață, este viața însăși”, spunea John Dewey în articolul *Crezul meu pedagogic* publicat în 1929. De aceea educația trebuie să-și aiba rădăcinile în experiența reală. Potrivit lui John Dewey educația își are originea în participarea individului la conștiința societății din care face parte. Așadar educația trebuie privită din două puncte de vedere- unul pedagogic și unul sociologic. Elevul este atât un individ cât și un membru al unei societăți. Din punct de vedere pedagogic se pornește de la ceea ce poate să facă elevul, cu ce este el înzestrat, de la propriile instincte. De aceea un bun profesor trebuie să cunoască aceste capacități ale elevilor săi pentru ca educația să nu devină o presiune externă ce va duce la rezultate școlare slabe. Procesul educativ trebuie să coincidă cu activitatea elevului, cu ceea ce este el capabil să facă, și dacă acest lucru nu se întâmplă, rezultatul va duce doar la fricțiune, dezintegrare și înăbușirea capacităților native ale acestuia.

Din punct de vedere sociologic capacitățile naturale ale elevului trebuie raportate la condițiile sociale prezente. Fiecare instinct sau înclinație a elevului are echivalent la nivel social. Aceste două aspecte, psihologic și social, sunt în strânsă legătură și interdependente. Orice individ are talente și înclinații naturale care trebuie descoperite și activate prin educație. Acestea sunt nelimitate. Având în vedere că nu putem prezice exact care va fi progresul societății în douazeci de ani, nu știm precis pentru ce condiții ar trebui să-i pregătim pe elevi. Tot ceea ce putem face ca educatori este să-i dam elevului puterea de a-și controla cu succes toate înclinațiile și talentele innăscute. Un elev care să acționeze atât eficient cât și efectiv trebuie educat în așa fel încât să-și folosească în întregime toate capacitățile. Deci preocuparea principală și constantă a educației a devenit elevul cu nevoile, interesele și înclinațiile lui, acesta a devenit centrul procesului de instruire.

Noi metode de instruire – Învățarea bazată pe proiecte

Aceste teorii ale învățării au dus la folosirea la scară din ce în ce mai largă a noi metode de instruire. O astfel de abordare supra careia ne vom concentra în prezentul articol este *Învățarea bazată pe proiecte*. Proiectul ca principal vehicul al învățării bazate pe proiecte ofera elevilor o viziune de ansamblu atât asupra informațiilor și conținuturilor pe care le vor învăța, cât și asupra abilităților pe care urmează să și le dezvolte. În viața de zi cu

zi, în prezent, majoritatea activităților umane sunt bazate pe proiecte. De la design-ul unei mașini, lansarea unei nave spațiale, organizarea unei campanii sau punerea în scenă a unui film, scrierea unei cărți sau organizarea unei expoziții de artă, toate se realizează prin derularea unui proiect interdisciplinar în care o echipă de oameni lucrează împreună pentru a obține un rezultat finit și optim. De aceea elevii trebuie să fie educați să lucreze în echipa încă din școală. Când punctul de pornire pentru o asemenea abordare își are originea în clasă, elevii sunt gata să se implice în rezolvarea de probleme reale din lumea înconjurătoare. De exemplu, nu e de nici un folos să-l înveți pe elev despre a face cumpărături fără a-i arăta cum se face sau ce presupun ele. În schimb elevii pot crea materiale proprii cum ar fi broșuri, reclame, pliante ale produselor bazându-se pe cercetări directe de la sursă, experimente controlate și pe organizarea informațiilor colectate.

Așadar, învățarea bazată pe proiecte este considerată o alternativă la învățarea tradițională centrată pe profesor. Există numeroase beneficii ale implementării strategiilor didactice ale Învățării bazate pe proiecte la clasă incluzând o mai bună înțelegere a conceptelor cu care operăm, o mai bună achiziție a informațiilor prin folosirea lor în situații reale, o comunicare mai eficientă și îmbunătățirea abilităților interpersonale sau sociale ale elevilor, creșterea capacităților de control și coordonare și îmbunătățirea abilităților lingvistice și tehnice. Spre deosebire de lecția tradițională, elevii trebuie adesea să-și organizeze singuri munca și timpul de lucru în cadrul proiectului.

Analizând mai în detaliu beneficiile folosirii acestei metode constructive de instruire în școala gimnazială observăm că:

1. Elevii își dezvoltă abilitățile de gândire, ceea ce implică luarea în considerare a unor perspective multiple asupra unui fenomen sau al unei situații date, flexibilitate în gândire. deoarece elevii trebuie să compare variate posibilități și să tragă concluzii. Pe de altă parte elevii își bazează cercetarea pe experiența anterioară în încercarea lor de a rezolva o problemă. În acest fel ei își stochează în minte și-și alcătuiesc o bază informațională pe care o vor folosi și la alte probleme viitoare. Ei învață să facă asociații și conexiuni ale obiectului studiat cu propria lor experiență de viață. În final elevii trebuie să-și susțină concluziile cu dovezi și argumente logice.

2. Învățarea bazată pe proiecte dezvoltă comunicarea și abilitățile sociale ale elevilor. Ei învață să-și articuleze clar ideile și în același timp să colaboreze rezolvând diferite sarcini de lucru efectiv prin împărțirea de roluri precise în

cadrul echipei, iar munca nu mai e văzută ca o corvoadă impusă și imposibil de dus la îndeplinit. Acest lucru e esențial pentru a obține succesul în viața de zi cu zi, deoarece de-a lungul existenței lor elevii vor fi expuși la o varietate de experiențe unde vor trebui să accepte și să lucreze cu ideile celorlalți. Elevii vor învăța astfel să comunice ideile lor celorlalți și în același timp își vor auto-evalua capacitatea de a înțelege conceptele cu care operează.

3. Învățarea bazată pe proiecte presupune tehnici alternative de evaluare. Evaluarea tradițională era bazată pe teste pe hârtie, standardizate, unde elevii trebuiau să reproducă cunoștințe sub forma unor răspunsuri scurte sau cu alegere multiplă, ceea ce presupune un grad mic de angajare a elevului în procesul de învățare. Evaluarea de tip constructivist angajează elevul în preluarea inițiativei și implicării personale prin realizarea de jurnale ale învățării, rapoarte de cercetare, modele și reprezentări. Folosirea înclinațiilor artistice dezvoltă abilitatea elevilor de a-și exprima cunoștințele și nivelul de înțelegere printr-o multitudine de căi, ceea ce duce la reținerea și transferul lor în viața de zi cu zi cu mai multă ușurință. Elevii își adaptează învățarea la problematica realității înconjurătoare îmbunătățindu-și abilitățile de a rezolva probleme, de a analiza critic o serie de date, de a se plia pe un mediu mereu în schimbare.

4. Este promovată motivația intrinsecă de a învăța deoarece punctul de vedere al elevului este luat în considerare și încurajat. Nu există idei bune sau idei proaste, elevul își reevaluează și ajustează nivelul de cunoaștere și înțelegere. Datorită acestei perspective se generează încredere în sine, stima de sine care la rândul lor motivează elevul să abordeze noi teme și probleme mai complexe. Ceea ce cercetarea și experiența ne spun despre cât este de eficientă metoda poate fi privită din mai multe puncte de vedere: al profesorului, al cercetătorului în educație și al școlii ca instituție.

Pentru profesori un proiect bine realizat și implementat poate merge bine la orice fel de elev cu susținerea potrivită. El crește motivația elevilor de a învăța deoarece școala creează legături cu lumea exterioară și cu experiențele elevilor, ceea ce face învățarea relevantă și capătă un sens. În același timp cadrul didactic are posibilitatea de a preda un conținut academic potrivit standardelor și de asemenea poate integra tehnologia digitală la clasă. În ceea ce privește îmbunătățirea abilităților de comunicare în limbi străine, aceasta rămâne pe primul plan deoarece elevii trebuie să împărtășească cu colegii lor ceea ce au învățat și realizat, mai ales dacă proiectele trec de granițele unei clase sau au loc la nivel internațional.

Pentru cercetătorii în educație, Învățarea bazată pe proiecte de tip constructivist înseamnă o abordare mai eficientă decât instruirea tradițională prin creșterea realizărilor la nivel academic. Ei consideră că învățarea prin proiecte crește angajarea elevilor în învățare prin îmbunătățirea procesului de retenție a conținuturilor învățării pe o perioadă mai lungă de timp și de asemenea controlul abilităților necesare educației în sec XXI, respectiv comunicare, gândire critică, creativitate și colaborare. Nu numai că elevii rețin mai ușor informațiile, dar ei învață să facă ceva cu acestea, le folosesc efectiv pentru a crea produse proprii, ceea ce le crează un anumit sentiment de proprietate asupra acestora. Metoda este eficientă și prin faptul că elevii cu rezultate slabe la învățătură devin mai implicați și au rezultate mai bune la testele standardizate de la sfârșitul anului școlar.

Pentru școli, folosirea Învățării bazate pe proiecte se face cu un scop precis al instituției cum ar fi implementarea de programe educaționale speciale: școli de vară, dezvoltarea carierei, etc. Ele pot integra două sau mai multe obiecte și de asemenea predarea în echipe de profesori. Învățarea bazată pe proiecte e de asemenea o modalitate de a crea legături între școli, comunități din anumite regiuni sau țări și chiar implicarea altor instituții în susținerea activităților școlii cum ar fi ONG-urile sau instituțiile locale.

Aplicație- Implementarea unui proiect în limba engleză cu conținut integrat la clasa a VI-a

Raportând toate aceste considerații de ordin teoretic la experiența personală de cadru didactic și profesor de limba engleză pot afirma că am implementat cu succes câteva proiecte la clasele de elevi de școala gimnazială la care predau. Învățarea bazată pe proiecte poate fi integrată curricular la orele de limba engleză fie la o unitate bazată pe conținuturi, fie doar la un grup de activități de învățare. În ambele situații, proiectele trebuie să urmărească anumiți pași pentru a-și atinge scopurile și obiectivele. Aceștia sunt:

– *pasul 1:* Alegerea unui subiect sau unități pentru proiect de către profesor și elevi împreună.

– *pasul 2:* Acordul asupra produsului final al proiectului.

– *pasul 3:* Discuție asupra structurii principalelor activități de proiect.

– *pasul 4:* Pregătire lingvistică și gramaticală.

– *pasul 5:* Culegerea de informații de către elevi din diferite resurse precum: cărți, reviste, broșuri și pliante, hărți, surse media și internet.

– *pasul 6:* Pregătire lingvistică și gramaticală

– *pasul 7:* Analiza informațiilor culese de elevi asupra subiectului.

- pasul 8: Pregătire lingvistică.
- pasul 9: Prezentarea finală în public a produselor proiectului.
- pasul 10: Evaluarea finala a proiectului.

Voi exemplifica în continuare fiecare dintre acești pași prin prezentarea unei astfel de experiențe pe care am avut-o cu o clasă de elevi de a VI-a de la școala noastră.

La început elevii pe care i-am coordonat s-au concentrat pe o unitate tematică dată din programa de clasa a VI-a – **Hrană pentru toți**. Unitatea tematică era structurată astfel încât permitea elevilor mei să exploreze probleme din viața reală legate de: obiceiuri culinare în lume, piramida alimentelor, supraviețuirea în zone sălbatice, achiziționarea hranei, gătitul. Informațiile pe această temă au fost introduse prin lecturi din surse media precum cărți, reviste, grafice, rapoarte, internet, cursuri, luare de notițe, discuții în clasă, lucru pe grupe și interviuri cu localnicii. În timp ce elevii au explorat și au adunat informații din aceste resurse, ei și-au exersat și îmbunătățit abilitățile de ascultare, luare de notițe, lecturare și au devenit mai flexibili în exprimarea în limba engleză dezvoltându-și și abilitățile de scriere, gândire critică și o mai eficientă folosire a instrumentelor media în învățare.

Ținta mea a fost să organizez această unitate tematică într-un curs cu abilitați integrate bazat pe conținuturi având ca obiective principale:

- să încurajez elevii în a învăța noi informații despre subiect și în același timp în a folosi limba engleză la clasă mai eficient și în mod efectiv.
- să pregătesc elevii pentru învățarea conținutului interdisciplinar prin folosirea limbii engleze.
- să expun elevii la diferite surse de informație și dezvoltarea abilităților lor academice.
- să îi determin pe elevi să folosească informația contextualizat.
- să cresc gradul de implicare al elevilor și al încrederii în forțele proprii.
- să familiarizez elevii cu cerințele învățării de tip academic într-un mediu de învățare controlat și sigur.
- să cresc gradul de conștientizare al elevilor privind un stil de viață sănătos.

În general am încercat să implementez un proiect semi-structurat și să-l adaptez atât la lecțiile cerute de programa școlară cât și la standardele cerute. Înainte de implementarea proiectului am luat câteva decizii .

Am împărțit elevii pe grupe, iar fiecare grupă a primit un nume specific: *Bucătarii, Negustorii, Oamenii de știință, Exploratorii și Nutriționiștii*. Fiecare grup a avut de explorat un aspect diferit al subiectului principal, iar produsele finale au fost diferite de la un grup la altul: prezentare PowerPoint, prezentarea unor postere cu informații, demonstrație cu obiecte reale, teatru de păpuși. Pentru a le oferi elevilor sentimentul de proprietate a muncii lor la proiect le-am lasat libertatea de a decide ce fel de material sau informații folosesc și modul de prezentare.

Pasul 1. Alegerea subiectului. Rolul meu ca profesor a fost să le ofer elevilor libertatea de a da o formă proiectului prin împărtășirea de idei și perspective asupra proiectului pentru a mări gradul lor de implicare. Chiar dacă în linii mari proiectul a fost structurat de mine ca instructor, elevii au fost încurajați să-și împărtășească propriul punct de vedere. În timp ce dădeau un contur proiectului, elevii și-au amintit și folosit informații și experiențe de viață precedente cum ar fi lecturi, filme, discuții activități la clasă.

S-a pornit de la o înrebare cheie alcătuită conform cerințelor curriculumului: *Poate alimentația să fie un mod de a întări comunicarea între oameni aparținând unor culturi diferite?*

Elevii au făcut o sesiune de brainstorming asupra ideilor care urmau să fie dezvoltate pe parcursul proiectului cum ar fi:

- Diferențele asupra ceea ce înseamnă mâncatul sănătos pe Glob
- Maniere la masă în lume
- Cât de comestibile sunt unele alimente
- Piramida alimentelor
- Rețete culinare în diferite părți ale lumii.

Pasul 2 – Elevii și profesorul stabilesc produsele finale. După ce s-a stabilit punctul de plecare al proiectului, am încercat împreună cu elevii să stabilim care vor fi produsele și reprezentările finale. Ne-am concentrat asupra naturii proiectului, a obiectivelor și a produselor. Ca instructor, le-am dat elevilor câteva sugestii despre ce opțiuni au incluzând rapoarte scrise, prezentări PowerPoint, prezentări de postere, prezentări orale, broșuri, dezbateri, piese de teatru, teatru de păpuși și demonstrații. Din aceste sugestii elevii au ales produse diferite pentru a se evita uniformitatea și a încuraja diversitatea. La finalul discuțiilor, activitatea finală a fost structurată după cum urmează:

1. Întâmpinarea oaspetilor prin rostirea de către câțiva elevi a unui discurs oral care vor primi acesta sarcină;

2. Grupul *Nutriționiștilor* vor prezenta diferitele grupe alimentare și importanța lor pentru o dietă sănătoasă. Ei vor prezenta de asemeni dieta de o zi pentru un sportiv;

3. Grupul *Oamenilor de știință* urmau să prezinte substanțele din fiecare grup alimentar precum și Piramida alimentelor;

4. *Exploratorii* vor sugera auditoriului modalități de supraviețuire în deșert;

5. *Bucătarii* vor prezenta o activitate practică și o demonstrație cu obiecte și prezentare orală a unei rețete culinare;

6. *Negustorii* urmau să prezinte o piesă de teatru de păpuși numită *Păcala* și *negustorul* din literatura română, cu versuri traduse de elevi în limba engleză;

La prezentarea finală audiența urma să fie asigurată de către profesorii de limba engleză din școlile învecinate.

Pasul 3. Elevii și profesorul structurează proiectul împreună.

Pentru a organiza structura proiectului se porneste de la următoarele întrebări deschise:

Ce informații sunt necesare pentru realizarea proiectului?

Cum le putem obține/ din ce resurse?

Odată colectate informațiile, cum le vom folosi?

Care este rolul fiecărui elev în cadrul proiectului/grupului?

Care este graficul de timp al activităților din proiect?

Principala problemă a fost structurarea grupelor de lucru deoarece toți membrii grupeii trebuiau să aibă acces la același tip de informație, să împărtășească idei, să analizeze datele colectate și să lucreze în colaborare și în afara clasei. Informațiile adunate au fost sintetizate sub forma de fapte, opinii, liste și statistici pentru a le face relevante pentru proiect. Astfel fiecare elev a primit un rol în cadrul grupului în funcție de aptitudini: *Purtătorul de cuvânt, artistul, păpușarii, bucătarii*, etc.

Pasul 4: Pregătirea lingvistică.

La acest punct al proiectului s-au desfășurat activități legate de pregătirea lingvistică la clasă cu exerciții și activități precum:

- citirea și extragerea informațiilor din texte scrise.
- exerciții de ascultare.
- luare de notițe pe baza textelor, completare de tabele.
- discuții asupra folosirii eficiente a resurselor internet.
- chestionare.

Pasul 5: Elevii încep colectarea informațiilor. După practica lingvistică și discutarea strategiilor necesare pentru culegerea de informații, elevii au fost mai pregătiți să strânga și să organizeze datele dându-le sens conform necesităților proiectului. În același timp ei și-au îmbunătățit abilitățile de citire în limba engleză în căutarea materialelor relevante și a informațiilor pe care le vor folosi în prezentarea orală. Ei au făcut de asemeni traduceri ale textului literar din limba română pentru teatrul de păpuși.

La aceasta etapă rolul meu ca instructor a fost să coordonez activitatea elevilor aducând informații adiționale, materiale pentru lectură, corectarea lingvistică a informațiilor pregătite de elevi.

Pasul 6: Pregătirea lingvistică. Odata culese informațiile, elevii le-au analizat și le-au organizat pentru a le structura în cadrul produselor finale. În acest scop, le-am prezentat elevilor organizatori grafici în limba engleză. Elevii au evidențiat relația între idei care erau folositoare la acest punct al cercetării.

Pasul 7- Elevii compilează și analizează informațiile.

Folosirea organizatorilor grafici ca tehnică de organizare a informațiilor a dus la evaluarea de către elevi a relevanței acestora pentru ceea ce aveau de făcut în cadrul proiectului. Ei au decis care aveau cea mai mare importanță și cum ar putea să le organizeze în produsul final.

Pasul 8- Pregătire lingvistică: Ca instructor am lucrat cu elevii diverse activități de îmbunătățire a diferitelor aspecte lingvistice necesare pentru o prezentare cu public: pronunția, structurile gramaticale ale frazelor. În consecința, elevii au practicat prezentări orale în clasă și au primit feedback de la colegi sau de la mine ca instructor privind pronunția, modul de organizare al ideilor și contactul vizual cu publicul. Ei s-au cronometrat unul pe celălalt și și-au oferit feedback privind conținutul, alegerea vocabularului sau intonația. Elevii au lucrat de asemeni cu responsabilii cu partea artistică a proiectelor pentru a termina afișajul, posterele, decorurile, prezentările PowerPoint, să se asigure că nu există greșeli de gramatică și că frazele sunt bine și corect formulate în limba engleză. Ei au creat de asemeni un pliant pentru a anunța evenimentul, conținutul și data lui.

Pasul 9. Prezentarea produselor finale:

Potrivit date și orei stabilite în graficul de timp al proiectului, elevii s-au pregătit pentru a prezenta rezultatele finale ale acestuia. Invitați au fost cisisprezece profesori de limba engleză din zonă. La sfârșitul prezentărilor,

publicul a votat pentru cea mai bună prezentare care s-a dovedit a fi reprezentativă de teatru de păpuși urmată de demonstrația *Bucătarilor*.

Pasul 10- Elevii evaluează proiectul.

Deși elevii coordonați de mine au urmat împreună fiecare pas al proiectului având posibilitatea de a vedea prezentarea produselor finale, era necesar să le cer să reflecteze asupra întregii experiențe a proiectului, ca ultim pas. În acest scop am folosit fișe de reflecție pe care le-am folosit și ca evaluare finală. Pe parcursul proiectului am folosit liste de reflecție și grile criteriale bazate pe criterii curriculare. Acestea au fost folosite de elevi pentru a se auto-evalua, a evalua munca colegilor și au luat și aceste materiale în considerare la completarea fișelor finale de reflecție. Elevii au avut posibilitatea să reflecte asupra achizițiilor lingvistice necesare pentru ducerea la bun sfârșit a proiectului, asupra conținuturilor învățate, subiectului țintă al proiectului, pașii urmați și efectivitatea produselor finale. I-am întrebat de asemenea pe elevi ce alte sugestii ar avea pentru un viitor proiect pentru a avea o viziune mai clară asupra beneficiilor sau punctelor slabe ale proiectului și pentru a folosi aceste fișe pentru derularea unor proiecte viitoare.

Deoarece clasa de elevi cu care am aplicat cercetarea, folosind ca metodă de cercetare principală observația, au experimentat Învățarea bazată pe proiecte și aveau deja experiența unui proiect derulat la nivel local, am folosit această experiență în implementarea unui proiect internațional de mai mare amploare care s-a desfășurat pe o durată de 6 luni în colaborare cu alte trei școli europene. Am observat prin evaluarea proiectelor că elevii și-au dezvoltat foarte mult abilitățile de comunicare și de lucru în echipă, ceea ce le va asigura cu certitudine succesul în școală și în viața de zi cu zi.

Bibliografie:

- [1] Dewey, John, *My pedagogical creed*, in *The Journal of the National Education Association*, Chicago, vol 18, nr 9, 1929.
- [2] Markham, Thom, Larmer, John and Ravits, Jason, *Project-based learning Handbook. A guide for Standards Focused Project-Based Learning for Middle and High-School teachers*, in Buck Institute of Education, California, 2003.
- [3] Fried-Booth, D, *Project Work*, New York University Press, 1986.

- [3] Marzano, Robert, J., *A Theory-based meta-analysis of research on instruction*, www. Mcrel.org, Washington 1998.
- [4] Scriver, Jim, *Learning Teaching – a Guidebook for English Language teaching*, in MacmillanEducation, Oxford, 2005.